

Cumhuriyetsiz Bir Dünya; Nankör Ressamın Fakir Çizgileri

Adımları aheste aheste inip kalkan göğsü ile dans ediyor sanki güzün verdiği hüznü hava beraberinde tatlı bir huzur ile kendinden geçerken. Aklını kurcalayan düşünceler, ardi ardına başka diyarların yarı saydam kapılarını açıyor sonu gelmeyen bir süreklilik ile. Yüreği paslı, vicdanı yaslı bekliyor. Opak kaderlere esir bırakılmış saydam yürekler. Ah! Onun densiz saydam yüreği... Anın verdiği hafiflik, onu kâğıt üzerinde geçmiş olan bir yarım asır yaşın eseri bahtiyar gözlerinden mazide akmış nice vukuatlara götürüyor. Anımsadığı hatıraları ona, değil toz pembe yaşanmamış mutlulukların, tadı damağında kalmış gençliğinin, şimdide eseri kalmamış tez canlılığının, donmuş sıcaklığını tattırıyor hafiften.

Özgürlük ateşiyle yaşam bulan genç yürekleri duyumsuyor. Esir tutulmuş, kanadı kırılmış masum umut parçacıkları; terbiye edilmiş, mühürlenmiş gelecekler. Zira vicdanları bir ömür prangalanmıştı bu gemiye; vatansever mürettebatıyla açıklarda süzülen bir hayalet gemi. Lakin eceli gelmiş bir gemi bu, son yakın. Ölümün kör elçisi boy gösteriyor ufukta, kıyameti işliyor. Dilsizliğini yitiriyor fakat ne âlâ! Görenler ne anlam veriyorlar ne de önem.

Onların her biri bu dilsiz dünyanın kör elçileri, sağır sakinleri...

Dünya dönüyor kendi ekseninde, zincirine aldırmaksızın. Bir bakıma kabullenmiş, bir bakıma sindirilmiş. Nankör ressamın özensiz, umursamaz fırça darbeleri altında kalıyor halk tüm sessizliğiyle. Korku dolu gözler, yüce sahiplerine odaklanmış. Özgürlük unutulmuş, tek bir sesin hükmettiği bu toprakta. Amaçlar toz olmuş, karışmış silik karanlığa. Zira geçmişi dahi unutmuş bu dünya. Tıpkı sahip olunmamışçasına özgürlük denen bu manaya, yalnızca bu sese mahkûm soluk alınıyor artık. Yükümsüz kararlar merceği doğuyor gün be gün. Fakir çizgiler ortaya çıkıyor tabloda. Opak hayatlara sahip fakir çizgiler.

Oysaki onlar kendi manzaralarının başkahramanlarıydı bir zamanlar; bitmek bilmeyen rüyaların zengin kralları idiler. Ve onlara tek bir şey tembih edilmişti şu hayatta: "Cesur ol, korkaklara yer yok bu dünyada"

Yanı başında, azgın akıntılarla kıyıya vuran karamsar denizden yükselen tok yosun kokusunu ciğerlerine çektikçe kaybediyor kendini. Adımları ara ara yavaşlıyor, solukları derinleşiyor netleşen görüntüler ile birlikte.

Sokaklarda o isyanların başladığı günler. Her bir gün, bir muharebe âdeta... Uyanmış bir halk, bir zamanlar sahip olduğunu geri kazanmaya çalışıyor. Özgürlük ateşi körükleniyor gün geçtikçe. Ve nice zafere ulaşıldığı vakit yalnızca onlar kalıyorlar; narkoz etkisinde geçirdikleri karanlık, opak geçmişleriyle. Cumhuriyet yayılıyor dilden dile; monarşi ise yalnızca bir hatıra, kimi zaman şimdi olduğu gibi ayık yaşamda bir karabasan.

Açıklardan geldiği aşikâr lodos, tatsız kıvraklığıyla bu gezginin çehresini sert bir edayla yalıyor. Bir uyanış, bir fark ediş çıkıyor ön plana, soğuk saniyelerin iç titreten tutunamazlığı ile birlikte. Soruyor, sorguluyor, bir yanıt arıyor.

"Yaşanmamış hayatlara mı sahiptik öyleyse biz?" diye düşünüyor bu kez. Paslı yüreğinin açlığını hissediyor az da olsa. Ölmüş bir açlık, yarımlarla idare etmeye alışmış bir yürek... Ve fısıldıyor bu eski mahkûm unutulmuşluklara, yaşanmamışlıklara:

"Belki de sessizliğimin cezası idi bu, belki de gerçekten nankör ressamın fakir çizgileri idik biz."

***

Hikâyemiz görüldüğü üzere bir özgürlük arayışı ile başlamıştı. Zincirlenmiş ve yabancı ellere teslim edilmiştik. Başkaları tarafından yönetiliyor, boyun eğiyorduk bu amansız esarete. Kafese kapatılmış bir kuş gibiydik.

Sonrasında ise bir adam çıktı ortaya. Gölgesi kudretli bir fırtına estirmişti ülkede. Adı “Mustafa Kemal” idi. Tıpkı adı gibi olgun ve erdemli bir yapıya sahipti. En önemlisi ise korkusuzdu ve kesinlikle sessiz kalmayacaktı. Ve kalmadı.

Türk halkına zincirlerini kırabileceklerini, kafesin sınırlarının dışarısına çıkabileceklerini gösterdi. Onlara yabancı ellerin hükümdarlığından kurtulabileceklerini, özgürlüğe sahip olabileceklerini vadetti. İnsanlara umut aşıladı. Kendi önderliğinde bir ayaklanma, özgürlük arayışı başlattı. İşte o zaman ortaya çıktı “cumhuriyet”. Bu kelime halkı egemenliğe kavuşturmuş, bir önder eşliğinde ülkeyi kendine getirmişti.

Unutmayalım ki kimi zamanlar bir anlığına sesimizi duyurmak, bizi ömür boyu sessiz kalmaktan kurtarabilir.

Cumhuriyetimizin 94. yıldönümü kutlu olsun.

Melisa Baykut